

Source Sheet Parshat Tzav

Samuel Lebens - University of Haifa

וְלָאת תּוֹרָת זֶבַח הַשְּׁלָמֵים אֲשֶׁר יַקְרָיב לַיהָּוָה: אָם עַל־תּוֹדָה יַקְרִיב וּ עַל־זֶבַח הַתּוֹדָה מַצּוֹת בְּצֹיְמֶן וּהְקָרִיב וּ עַל־זֶבַח הַתּוֹדָה מַצְוֹת בְּצִיּמֶן וּלְלָת בַּשָּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצְּוֹת מְשָׁחָים בַּשָׁמֶן וְסְלֶת מֵרְבֶּׁכֶת חַלְּת בְּלוּלֶת בַּשָּׁמֶן: עַל־חַלֹּת לֶחֶם חָמֵץ יַקְרָיב קְרְבָּגוּ עַל־זֶבַח תּוֹדָת שְׁלָמֶיו: וְהִקְרִיב מָמֶנּוּ אֶחָד מְבָּל־קְרְבָּן תְּרוּמָה לֵיהֹנֶת לַכֹּהֹן הַנִּרֶק אֶת־דָּם הַשְּׁלָמִים לְוֹ יִהְיֶה: וּבְשַּׁר עֲד־בְּקֹר: וְאִם־גָנֶדרוּ אָוֹ נְדָבָה זֻבַח קְרְבָּנוֹ בְּיָוֹם הַקְרִיכִּוֹ אֶת־זִבְח מִּלְבָים הַמְּרִים מָּמָנוּ יַצְבֵל:

This is the ritual of the sacrifice of well-being that one may offer to יהוה: One who offers it for thanksgiving shall offer, together with the sacrifice of thanksgiving, unleavened cakes with oil mixed in—unleavened wafers spread with oil—and cakes of choice flour with oil mixed in, well soaked. This offering, with cakes of leavened bread added, shall be offered along with one's thanksgiving sacrifice of well-being. Out of this the person shall offer one of each kind as a gift to יהוה; it shall go to the priest who dashes the blood of the offering of well-being. And the flesh of the thanksgiving sacrifice of well-being shall be eaten on the day that it is offered; none of it shall be set aside until morning. If, however, the sacrifice offered is a votive or a freewill offering, it shall be eaten on the day that one offers the sacrifice, and what is left of it shall be eaten on the morrow.

(Vayikra 7:11-16)

דַבָּר אֶל־אַהַרֹן וְאֶל־בָּגְיו לֵאמֹר כָּה תָבָרְכָּוּ אֶת־בְּגַי יִשְּׂרָאֵל אָמִוֹר לָהֶם: {ס} יְבָרְכְהָּ יְהְּוָה וְיִשְׁמֶרְהָ: {ס} יְבֶּרְכְהָּ יְשְׁמָוּ אֶת־שְׁמָי עַל־בְּגַי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי יְהְוָה וּ פָּנִיוֹ אֵלֶיךְ וְיָעֵים לְךָּ שֶׁלְוֹם: {ס} וְשָׁמָוּ אֶת־שְׁמָי עַל־בְּגַי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבַרְכִם: {ס}

Speak to Aaron and his sons: Thus shall you bless the people of Israel. Say to them: יהוה bless you and protect you! יהוה deal kindly and graciously with you! יהוה bestow [divine] favor upon you and grant you peace! Thus they shall link My name with the people of Israel, and I will bless them.

(Numbers 6:23-27)

ָבִי יְהָוָה אֱלְהֵיכֶּם הָוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹגַי הָאֲדֹגִים הָאֵׁל הַגָּלְל הַגִּבֹּר וְהַנּוֹלָא אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פָּנִים וְלָא יִקַּח שְׁחַד:

For your God יהוה is God supreme and Lord supreme, the great, the mighty, and the awesome God, who shows no favor and takes no bribe.

(Deuteronomy 10:17)

ְּוֹאֵת תּוֹרַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים. כְּשֶׁהָיוּ מַקְרִיבִין זֶבַח הַשְּׁלָמִים, הָיָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נוֹשֵׁא לָהֶם פָּנִים, שֻׁנָּאֱמֵר: יִשְׂא ה' פָּנִיו אֵלֶיךְ וְיָשֵׁם לְךְּ שָׁלוֹם (במדבר ו, כו). וְאָפְשֶׁר שֶׁהַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נוֹשֵׁא פָּנִים לְבְרִיָּה. שְׁנֵי כְּתוּבִין מַלְא ה' פָּנִיו אַלֶיךְ וְיָשֵׁם לְךְּ שָׁלוֹם (במדבר ו, כו). וְאָפְשֶׁר שְׁהַלְּאל לֹג, יא). וְכָתוּב אֶחָד אוֹמֵר, כִּי חָפֵץ ה' מַכְחִישִׁע (יחזקאל לֹג, יא). וְכָתוּב אֶחָד אוֹמֵר, כִּי חָפֵץ ה' לַהְמִיתָם, הֵיאַךְ לֹא אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הָרְשַׁע. אֶלָּא עַד שֶׁלֹא נֶחְתַּם גְּזַר דִּין, לֹא לֻהַמִיתָם (ש״א ב, כה). וְאָם חָפֵץ לְהָמִיתָם, וְכֵן דְּנִיֵּאל אֲמַר, אֲבַל אַגִּיד לְּךְ אֵת הַרְשׁוּם בִּכְתַב אֵמֶת (דניאל אַמָר, אֲבַל אֵגִיד לְךְ אֵת הַרְשׁוּם בִּכְתַב אֵמֶת (דניאל

י, כא). אָמְרוּ רַבּוֹתִינוּ זִכְרוֹנָם לְבָרָכָה: מֵעֲשֶׁה הָיָה בְּרַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ שֶׁהָיָה עוֹבֵר בְּסִימוֹנְיָא, יָצְאוּ כָּל בְּנֵי הָעִיר לְקָרָאתוֹ, בִּקְשׁוּ מִמֶּנוּ זַקֵן אֶחָד חָכָם מִי שִׁיְלַמְּדֵם תּוֹרָה. נָתַן לְהָם אֶת רַבִּי לֵוִי בַּר סִיסֵי, שֶׁהָיָה חָכָם בַּתּוֹרָה. שָׁהוּא אוֹמֵר לוֹ: רַבִּי מַה הוּא שֶׁבֶּתוּב בְּדָנִיֵּאל, אֲבָל אַגִּיד לְךְּ אֶת הָרְשׁוּם בְּרָתַב אֱמֶת. וְלֹא מֶצָא לָהֶם תְּשׁוּבָה מַה לַּהֲשִׁיבָן. מִיָּד יָצָא מִשְׁם וּבָא לוֹ לְפְנֵי רַבִּי. אָמַר לוֹ: לֹא יָכֹלְתִּי לַעֲמֹד בָּהָם. דְּבָר אֱמֶת וְלֹא מֶצָא לָהֶם תְּשׁוּבָה מַה לַּהֲשִׁיבָן. אָמַר לֵיה: וּמַהוּ הַדְּבָר. אָמַר לֵיה: אָבֶל אַגִּיד לְךְּ אֶת הָרְשׁוּם בִּרְתַב אֶחָד שְׁבָּר שְׁקָר בַּתוֹרָה. אָמַר לֵיה: תְּשׁוּבָה גְּדוֹלָה הָיָה לְךְּ לַהְשִׁיבָן. אָמַר לֵיה: הָהָשׁה בְּרָה הִא רוֹשֵׁם עָלִיו מִיתָה. עֲשָׂה תְּשׁוּבָה, הַבְּתָב מְחָבַּטֵל. לֹא עֲשָׂה תְּשׁוּבָה, הָרְשׁהם בְּרָתַב אֱחָד אוֹמֵר, יְשָׂא בְּרוּך הוּא רוֹשֵׁם עָלָיו מִיתָה. עֲשָׂה תְּשׁוּבָה, הַבְּתָב אָחָד אוֹמֵר, יְשָׂא הּי שְׁנִּיה הְשִׁה בְּנִים (דברים י, וְצַחְר בּאָחָד אוֹמֵר, יְשָׂא לֹץ לְעוֹבְדֵי עֲבַוֹדָה זְרָה, לֹא יִשָּׁא פָּנִים. אֲבָל לְיִשְׁרָא, לְשָׁה לֹא יִשְׂא בָּנִים (דברים י, זי). אִם יִשְׂא, לָמָה לֹא יִשְׂא בְּנִים אוֹ שִׁשְׁר, וְאַלִיך עָבִיל אוֹתוֹ הַבְּכָּבְר אָחָה, וְהוּא נוֹטֵל בִּכָּר אָחָד, וְהַן בְּלִין אוֹתוֹ הַבְּכָּר וְאָבִיל עָנִים לֹךְ הָּנִים לֹךְ וְשִׁבְעִים לֹהְ לִין וְהִבּילוּ לִין, הַּבָּר מִים מִבּה לֹּי חָמִשְׁר בֹּ בְּתוֹב אוֹבְי וּ בְּלִוֹם לֹב לִים לְבִים אוֹ שִׁשָּׁה, וְהִבּל מְתִיב אָחָה וְבָים לֹבְין וְשִּבְין אַלִים לְבִים אוֹ שִׁשְּׁה, וְהִבּן בִּבְּר וֹאָלוֹם בְבִים אוֹ שְׁשָּה, וְהִישְׁ בְּבְים לְבִים לְבִים לְבִים לְנִשְׁ בְּבְע מְרוֹ בְשְׁבֹים לֹב בְּתוֹב אָחְיה בְּים לֹה עִּילוֹם בְּבִים אוֹ שִׁשְׁה, וְהִיל בְּבִים אוֹ שִׁילוֹם (במִבר וּ, כִּם וֹמִר, וְשָׁבְר וְ הָבְּרְבִין וֹלוֹם (במדבר וּ, כוֹ). לְכָבְ נָצְאַר וְיִבְּח בְּבָּת בְּים לְּבָּים בְּיִב בְיב בְּים בְּים בְּים בְּהְבֹים בְּים בֹּבּת בְּים בְּבְּתְב בְּים בְּים בְּבְּים בְּים בְּבֹים בְּים בְּבְּבִים בְּים בְּים בְּים

(Lev. 7:11:) "This is the law of the sacrifice for peace offerings." When they offered the sacrifice of the peace offerings, the Holy One, blessed be He, would lift up His face to (favor) them, as stated (in Numb. 6:26), "The Lord lift up His face unto you and grant you peace." Is it possible for the Holy One, blessed be He, to [favor] mortals? Two verses contradict each other. One text says (in Ezek. 33:11), "Do I desire the death of the wicked?" The other text says (in I Sam. 2:25), "for the Lord took pleasure in slaying them." How has He not taken pleasure in the death of the wicked? It is simply that before their verdict was sealed, He did not take pleasure; after a verdict was sealed, the Lord took pleasure in slaying them. And so Daniel said (in Dan. 10:21), "However, I will tell you what is inscribed in the record of truth." Our masters have said, "There was a story about our Holy Rabbi (i.e., about R. Judah the Prince) that when he was passing through Simonia (where he lived), all the people of the city came out to meet him. They wanted an elder from him to teach Torah. He gave them R. Levi ben Sisi. They said to him, 'Our teacher, what is the meaning of what is written in Daniel (10:21), "However, I will tell you what is inscribed in the record of truth?" Is there something false in the Torah that it [must specifically] say truth [here]?' [When] he did not find an answer to give them, he immediately went away [from there and came] to Rabbi. He said to him, 'I could not stand up before them. They asked me one thing, and I could not find out what to answer them.' He said to him, 'What was the [one] thing?' He said to him, "However, I will tell you what is inscribed in the record of truth." Is there something false in the Torah?' He said to him, 'There was a great answer for you to give them.' He said to him, 'You had something to tell them: When someone sins, the Holy One, blessed be He, inscribes death for him. [And if] he repents, the record is canceled. [But if] he does not repent, it is inscribed in the record of truth." Here also one text says (in Numb. 6:26), "The Lord lift up His face unto you"; while another text says (in Deut. 10:17), "who does not lift up His face." If He lifts it up, why does He not lift it up? It is simply that for the idolaters, [He is one] "who does not lift up His face," but for Israel, "The Lord lift up His face unto you." The Holy One, blessed be He, said, "Just as Israel [favors] me, so do I [favor] them. And how do they [favor] Me? [When] someone poor from Israel has four children, he takes one loaf. They sit down and eat all that loaf, but they are not satisfied from what there is in it, [yet] they recite a blessing. Yet the verse [only] says (Deut. 8:10), 'When you shall eat and be full, you shall bless.' I shall also favor them, [as stated] (in Numb. 6:26), 'The Lord lift up His face unto you.'" It is therefore stated (in Lev. 7:11), "This is the law of the sacrifice for peace offerings."

(Tanchuma Tzav 5)

דְּבְרֵי הַפֻּרְעָנוּת שֶׁהַנָּבִיא אוֹמֵר כְּגוֹן שֶׁיֹּאמֵר פְּלוֹנִי יָמוּת אוֹ שֶׁנָה פְּלוֹנִית רָעָב אוֹ מִלְחָמָה וְבִּידִּ אוֹמֵר כְּגוֹן שֶׁיֹּאמֵר פְּלוֹנִי יָמוּת אוֹ שֶׁנָה פְּאוֹנִית רָעָב אוֹ מִלְחָלָה הָּוֹא אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב לֹא עָמְדוּ דְּבָרְיו אֵין בָּזָה הַכְּחָשָׁה לִנְבוּאָתוֹ. וְאֵין אוֹמְרִים הָנֵּה דְּבֵּר וְלֹא בָּאָ הְנִשׁוּ הְשׁוּבָה וְנִסְלַח לָהֶם כְּאַנְשׁי נִינְוֹה. אוֹ שֶׁתְּלָה לָהֶם כְּחִזְקִיָּה. אֲבָל אִם הִבְּטִיחַ עַל טוֹבָה וְאָמֵר שֶׁיִּהְיָה כָּךְ וְלֹא בָּאָה הַטוֹבָה שֶׁאָמֵר בְּיָדוּעַ שְׁהוּא נְבִיא שֶׁקֶר. שֶׁכָּל דְּבַר טוֹבָה שֶׁיֹּגְיוֹ הָאַלְעַל טוֹבָה וְאָמֵר שְׁיִבְּר טוֹבָה שֶׁלְא בְּחָרְבָּן רְאשׁוֹן כְּשֶׁהִבְּטִיחַ לַצַּדִּיקִים שֶׁלֹא יָמוּתוּ עִם אֲפְלוּ עַל הְנַאי אֵינוֹ חוֹזֵר. וְלֹא מָצִינוּ שֶׁחָזַר בִּדְבַר טוֹבָה שֶׁלָּא בְּחֻרְבָּן רְאשׁוֹן כְּשֶׁהִבְּטִיחַ לַצַּדִּיקִים שֶׁלֹא יָמוּתוּ עִם הְרָשִׁים וְחָזֵר בִּדְבָרְיו. וְזָה מְפֹּרְשׁ בְּמַסֶּכֶת שַׁבָּת. הָא לְמָדְהָ לְטוֹבָה בְּלְבֵי יְבָּחוֹן הַנְּבִיא. הוּא שֵׁיִרְקְיָה לְטוֹבָה לְטוֹבָה לְטוֹבָה לֹא יַעַמְדוּ דְּבָרִי הָּעָּבְי וֹחְנַנְיָה לְטוֹבָה לֹץ עַמְבִי וֹ לְאָיָה שְׁמָבְי וֹ וְבִיּי שְׁבָּל אִם לֹא יַעַמְדוּ דְּבָרֶיך יִּדְעַ שְׁצִתְה וְבִיא שֶׁקְר. שֶׁבָּל הִים לֹא יִבְעִיךוּ הְּלָבי הִבְיּי אְשָׁבְר. שָׁבָּר הָזָּבּי אְשָׁר יְדָבֵר אִי שְׁלוֹם בְּבֹיץ יְנָדְע שֶׁאַתְה נְבִיא אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ ה' בָּבָר הַזָּבְיר הָנָּה וֹיְוֹן וֹוֹ וְנִל בָּל בִיא אֲשֶׁר יְדַבֵּר שָׁלוֹם בְּבֹל אִ דְּבָר הַנָּבִיא אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ הּי בָּא יְבַר הַנָּביר הָנָּה" וְנִוֹי בְּוֹי בְּיִה שְׁבִי בְּיִבְי שְׁלְּר בְּיִב בְּי בְּיִי בְּיִב בְּי שְׁבִּי בְּי שְׁלְר יִבְם לְיוֹם בְּבֹל דְבִי אִינְיִב בְי שְׁנְבִי אְשָׁר שְׁלְבִי בִּי בְּיִי בְּיִב בְי שְׁבֹּר בָּבָּי אִים לֹא בִי בְּבִי בְּי שְׁבֹּר בְּיִבּי אִינְים בְּבִי בְּבָּי בְּי בְּיִב בְּי בְּי בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבִי בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִם בְּיִים בְּיִים בְּיִבְי בְּיִים בְּיִבְי בְּבִּי בְּיִים בְּבִי בְּבִי בְּיבְי בְּיִבְי בְּיִבְי בְּחְים בְּבְּבִי בְּיִבְי בְּים בְּים בְּבְּים בְּיִבְים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבִי בְּיִב

[The above principles do not apply to] prophecies of retribution which a prophet will utter - e.g., "So and so will die," "This or that year will be a year of famine or a year of war," and the like. If his words do not come true, this does not nullify the validity of his prophecy, nor do we say [in condemnation of him]: "Behold, he spoke and his words were not fulfilled." [This is because] the Holy One, Blessed be He, is slow to anger, abundant in kindness, and forgiving of evil. Thus, it is possible that they will repent and [their sin] will be forgiven, as in the case of the people of Nineveh, or that [retribution] will be held in abeyance, as in the case of Hezekiah. [This does not apply regarding prophecies for the good.] If [a prophet] promised that good would come and such and such will occur, and the good about which he prophesied did not materialize, he is surely a false prophet. Any good which God decrees - even if [the decree] is provisional - will never be nullified. (We find [God] nullifying a positive prophecy only during the destruction of the first Temple. He had promised the righteous that they would not die together with the wicked; however, He nullified this prophecy, as explained in the tractate of Shabbat.} We can conclude from this that a prophet should be tested on the basis of his positive prophecies. This was what Jeremiah meant by his reply to Chananiah ben Azur, when he was prophesying doom and Chananiah was promising a [glorious future]. He told Chananiah: "If my words are not fulfilled, this will not lead to the conclusion that I am a false prophet. If your promises are not fulfilled, however, it will be proven that you are a false prophet," as implied by [Jeremiah 28:7,9]: "Hear, now, this word... As for the prophet who prophesies for peace, when the word of the prophet shall come to pass, it will be known that God has truly sent this prophet."

(Mishne Torah, Hilkhot Yesodei HaTorah 10:4)